

Evaluatie en herkalibratie risicomethodiek Nederlandse Depositogarantie

Document - Juli 2022

Samenvatting

Risicoweging van premies is een fundamenteel onderdeel van het herziene depositogarantiestelsel dat in 2015 in werking is getreden. Het zorgt dat risicovollere banken meer betalen aan de bescherming die wordt geboden door het depositogarantiestelsel en biedt prikkelwerking om risico's te verlagen. Periodieke evaluatie en herkalibratie van de risicomethodiek om banken in risicocategorieën in te delen is cruciaal om het doel van risicoweging te bestendigen. Via dit document verschaft DNB inzicht in de evaluatie en herkalibratie die in 2021 is uitgevoerd. Belanghebbenden worden uitgenodigd te reageren op de evaluatie en herkalibratie zodat deze visies kunnen worden meegenomen in definitieve advisering aan het Ministerie van Financiën.

DNB heeft de evaluatie van de risicomethodiek gebaseerd op de drie opeenvolgende en samenhangende deelonderzoeken: plausibiliteit risico-indeling, effectiviteit indicatorscores en model-efficiëntie. De belangrijkste conclusie is dat de DGS-risicomethodiek structureel tot te lage uitkomsten leidt in vergelijking met het toezicht- en resolutie-oordeel. Dit gaf aanleiding om te werken aan herkalibratie van de risicomethodiek op basis van de aanknopingspunten die de evaluatie hiertoe biedt.

Met de uitkomsten van de evaluatie als vertrekpunt heeft DNB vervolgens gewerkt aan een herkalibratie van de risicomethodiek. Doel van de herkalibratie was te zorgen dat (i) de methodiek over de gehele linie tot minder lage uitkomsten leidt, (ii) dit te bereiken door het verbeteren van de differentiërende kracht van enkele indicatoren en (iii) de modefficiëntie te verhogen. Het herziene model dat DNB voorstelt is als volgt.

Specificaties nieuw risicomodel*

Risico-dimensie	Indicator	Huidig model (2017)			Nieuw model		
		Weging	Onder-grens	Boven-grens	Weging	Onder-grens	Boven-grens
Kwaliteit van de activa	RWA/TA	50%	0%	100%	40%	0%	100%
Kapitalisatie	Hefboomratio	12,5%	6%	3%	10%	8%	3%
Liquiditeit	Liq.buffer / TA	6,25%	100%	0%	12,5%	40%	0%
	LB /Geg. deposito's	6,25%	100%	0%	7,5%	100%	10%
Bed.model / management	Rendement op activa	12,5%	0,2%	0%	10%	0,3%	0%
Pot. DGS-verliezen	Activabeklemming	6,25%	10%	30%	5%	10%	30%
	Geg. deposito's / TA	6,25%	0%	100%	15%	0%	100%

*) Modelaanpassingen vet gedrukt

Specificaties nieuwe indeling risicocategorieën*

Risico-categorie	Risicoweging	Gemiddelde risicoscore**	
		Huidig model (2017)	Nieuw model
Cat. 1	50%	0 – 0,3	0 – 0,25
Cat. 2	100%	0,3 – 0,45	0,25 – 0,45
Cat. 3	150%	0,45 – 0,6	0,45 – 0,55
Cat. 4	200%	0,6 – 1	0,55 – 1

*) Modelaanpassingen vet gedrukt

**) Gemiddelde risicoscore berekend over de afgelopen vier kwartalen

Inhoud

1	Inleiding en vragen	5
1.1	Doel van risicoweging.....	5
1.2	Proces	5
1.3	Vragen	6
2	Evaluatie	7
2.1	Doel en vormgeving evaluatie.....	7
2.2	Plausibiliteit risico-indeling	7
2.3	Effectiviteit indicatorscores.....	9
2.4	Model-efficiëntie	10
3	Herkalibratie	12
3.1	Aanpak en kalibratieproces	12
3.2	Nieuw model	16
3.3	Modelprestaties	17
3.4	Transitieperiode	20
	Annex I – Technische achtergrond	21
	Werking risicomethodiek	21
	Huidige risicomethodiek	21
	Annex II – Indeling en ontwikkeling risicoscores	23
	Risico-indeling	23
	Ontwikkeling risicoscores	24

1 Inleiding en vragen

Risicoweging van premies is een fundamenteel onderdeel van het herziene depositogarantiestelsel dat in 2015 in werking is getreden. Het zorgt dat risicovollere banken meer betalen aan de bescherming die wordt geboden door het depositogarantiestelsel en biedt prikkelwerking om risico's te verlagen. Periodieke evaluatie en herkalibratie van de risicomethodiek om banken in risicocategorieën in te delen is cruciaal om het doel van risicoweging te bestendigen. Via dit document verschaft DNB inzicht in de evaluatie en herkalibratie die in 2021 is uitgevoerd. Belanghebbenden worden uitgenodigd te reageren op de evaluatie en herkalibratie zodat deze visies kunnen worden meegenomen in definitieve advisering aan het Ministerie van Financiën.

1.1 Doel van risicoweging

Binnen de Europese Unie hanteert ieder depositogarantiestelsel een methodiek met risicoweging voor het bepalen van de door banken te betalen bijdragen aan het depositogarantiestelsel. In de Nederlandse methodiek zijn de risicobijdrage en -suppletie afhankelijk van het risicoprofiel van een bank en worden gebaseerd op de risicogewogen depositobasis van een bank. De risicogewogen depositobasis van een bank wordt bepaald door de depositobasis te vermenigvuldigen met een risicowegingspercentage, dat afhankelijk is van de risicocategorie waarin een bank wordt ingedeeld. De Nederlandsche Bank (DNB) deelt ieder kwartaal een bank in een risicocategorie in op basis van de behaalde risicoscore in een van de vier risicocategorieën.

De *Regeling risicoindicatoren bijdragen depositogarantiestelsel Wft* legt vast aan de hand van welke indicatoren en met welke weging banken worden ingedeeld in risicocategorieën. In 2015 is het oorspronkelijke model vastgesteld. De destijds gekozen wegen hingen sterk samen met de specifieke kenmerken van de geconcentreerde Nederlandse bankensector en deden recht aan het uitgangspunt om voldoende risicodifferentiatie tussen de banken te bewerkstelligen. Voldoende risicodifferentiatie is immers een voorwaarde om banken te prikkelen hun risicoprofiel aan te passen en hun soliditeit te versterken.

Periodieke evaluatie en herkalibratie is essentieel om een correcte risico-indeling en voldoende risicodifferentie te waarborgen. DNB heeft daarom in 2021 de risicomethodiek geëvalueerd en op basis hiervan een voorstel ontwikkeld voor herkalibratie. Dit document biedt een overzicht van de uitgevoerde evaluatie en de daaropvolgende herkalibratie van de risicomethodiek.

1.2 Proces

Via dit document verschaft DNB aan belanghebbenden de publieke uitkomsten van de evaluatie en herkalibratie. Daarbij is rekening gehouden op welk detailniveau informatie gedeeld kan worden, met inachtneming van de toezichtvertrouwelijkheid van individuele bankgegevens. DNB heeft getracht informatie te verschaffen die zo zinnig mogelijk is, met inachtneming van de vertrouwelijkheid.

Voor individuele banken, die direct belanghebbende zijn bij een wijziging van de risicomethodiek, bestaat de mogelijkheid om bij DNB een individuele berekening te ontvangen. De bank ziet hierbij de impact van de gewijzigde risicomethodiek op de eigen risicoscore (en risico-indeling) alsmede de impact op de totale risicogewogen gegarandeerde deposito's voor de sector als geheel. Het is de combinatie van deze twee factoren (en het daaruit voortvloeiende nieuwe aandeel van een bank in de risicogewogen gegarandeerde deposito's) dat bepalend is voor de impact op individuele premieheffing. In beginsel geldt bij de impact voor individuele banken de volgende vuistregel: als ten gevolg van de wijziging van de risicomethodiek (i.e., ceteris paribus) de risicogewogen premiebijdrage van een bank stijgt (daalt) dan was in relatieve zin in de voorgaande kwartalen sprake van een onderschatting (overschatting) van het risico van de bank voor het depositogarantiestelsel. De herkalibratie corrigeert dit.

DNB stelt belanghebbenden in staat om van 20 juli 2022 tot en met 22 augustus 2022 te reageren op de evaluatie en herkalibratie. Ontvangen reacties neemt DNB mee in de definitieve advisering aan het Ministerie van Financiën, dat de gewijzigde risicomethodiek via aanpassing van de Ministeriële Regeling dient vast te leggen alvorens de nieuwe risicomethodiek in de praktijk toegepast kan worden. Indien de

wijzigingen uiterlijk 30 september 2022 van kracht worden, zou de premieberekening over het toetsmoment 30 september 2022 gebaseerd kunnen worden op de nieuwe risicomethodiek.

Belanghebbenden worden uitgenodigd hun reactie uiterlijk 22 augustus 2022 te versturen aan dgs@dnb.nl met als titel "reactie op evaluatie en herkalibratie risicomethodiek depositogarantiestelsel".

1.3 Vragen

Belanghebbenden worden in hun reactie specifiek uitgenodigd in te gaan op de volgende vragen:

- Wat zijn uw ervaringen met de risicomethodiek?
- Hoe beoordeelt u de drie deelconclusies uit de evaluatie van de risicomethodiek?
- Hoe beoordeelt u de aanpassing aan de weging van de risico-indicatoren?
- Hoe beoordeelt u de aanpassing aan de kalibratie van de onder- en bovengrenzen van indicatoren ten behoeve van de normalisatie van indicatorscores?
- Hoe beoordeelt u de aanpassing van de grenzen tussen risicocategorieën?
- Hoe kijkt u aan tegen het voornemen van DNB om geen transitieperiode voor te stellen?

2 Evaluatie

DNB heeft de evaluatie van de risicomethodiek gebaseerd op de drie opeenvolgende en samenhangende deelonderzoeken: plausibiliteit risico-indeling, effectiviteit indicatorscores en model-efficiëntie. De belangrijkste conclusie is dat de DGS-risicomethodiek structureel tot te lage uitkomsten leidt in vergelijking met het toezicht- en resolutie-oordeel. Dit geeft aanleiding om te werken aan herkalibratie van de risicomethodiek op basis van de aanknopingspunten die de evaluatie hiertoe biedt.

2.1 Doel en vormgeving evaluatie

Banken dragen ieder kwartaal een risicogewogen premie af aan het depositogarantiefonds (DGF). De hoogte van de premie die een bank betaalt, hangt af van het bedrag aan gegarandeerde deposito's bij die bank en het risicoprofiel. Zulke risicogewogen premies geven banken een prikkel om minder risico te nemen. De risicoweging wordt bepaald aan de hand van een methodiek die eind 2015 is vastgesteld en begin 2017 licht is gewijzigd.

Om te waarborgen dat de risicomethodiek bruikbaar blijft en de uitkomsten plausibel zijn is periodieke evaluatie wenselijk. DNB heeft daartoe in 2021 onderzoek gedaan naar de prestaties van de huidige risicomethodiek. Hierbij is gekeken naar de presentaties van het model per ultimo tweede kwartaal van 2020.

DNB heeft de evaluatie van de risicomethodiek gebaseerd op de drie opeenvolgende en samenhangende deelonderzoeken¹:

- **Plausibiliteit risico-indeling** – Hierbij is de indeling in risicocategorieën die volgt uit de risicomethodiek vergeleken met het toezichtoordeel (SREP) en een resolutieoordeel². Hoe dichter de kwantitatieve risicomethodiek een benadering vormt van deze kwalitatieve beoordelingen, hoe plausibeler de uitkomst van de methodiek voor het DGS. Verschillen moeten uitlegbaar zijn.
- **Effectiviteit indicatorscores** – Hierbij is de differentiërende kracht van individuele indicatoren onderzocht. Deze wordt mede bepaald door de kalibratie van de onder- en bovengrens die per indicator in de methodiek zijn vastgesteld. Een lage differentiërende kracht biedt ruimte voor verbetering, bijvoorbeeld om de overkoepelende plausibiliteit van de risico-indeling te verbeteren.
- **Model-efficiëntie** - Een efficiënte methodiek geeft plausibele uitkomsten op basis van een zo simpel mogelijk model. Dit vergroot de transparantie en uitlegbaarheid. Er is gekeken naar de effectieve bijdrage van individuele indicatoren aan de totale risicoscore.

2.2 Plausibiliteit risico-indeling

Over de tijd lijkt de gemiddelde risicoscore voor de sector als geheel stabiel, maar onderliggend zijn veel banken gemigreerd naar lagere risicocategorieën. De gemiddelde risico-indeling is in cat. 2 (100% weging) en dit is altijd zo geweest. Tabel 1 vergelijkt de oorspronkelijke indeling van banken – zoals gemodelleerd bij de vaststelling van de methodiek in 2015 – met prestaties in K2 2020. Opvallend is een substantiële toename van banken in cat. 1 (50%) en een substantiële afname van banken in cat. 3 (150%). Verder ontbreekt het aan banken in cat. 4 (200% weging). Sinds de invoering van

---

¹ Omwille van de uitvoerbaarheid en relevantie is bij de evaluatie enkel gekeken naar de 28 banken met meer dan EUR 30 mln. gegarandeerde deposito's. De 9 overige banken betalen DGS-premies van een verwaarloosbare omvang, hebben geen deposito's en/of bevinden zich in een opbouw- of afbouwfase. Deze aanpak is in lijn met de eerdere kalibratie (in 2015) en evaluatie (in 2017).

² Dit resolutie-oordeel is ten behoeve van deze exercitie op basis van expert judgement opgesteld door een geselecteerde groep resolution officers. Deze aanpak is ook in 2015 gehanteerd bij de oorspronkelijke kalibratie van de risicomethodiek.

risicogewogen premies is het slechts voor één bank voorgekomen dat deze tijdelijk werd ingedeeld in de hoogste risicocategorie.

Tabel 1 – Ontwikkeling risico-indeling DGS risicomethodiek

Risico-categorie	Risicoscore	Aantal banken	
		2015	2020
Cat. 1 (50%)	< 0,3	20%	32%
Cat. 2 (100%)	0,3 – 0,45	40%	43%
Cat. 3 (150%)	0,45 – 0,6	37%	25%
Cat. 4 (200%)	> 0,6	3%	0%

Door deze verschuiving sluit de risico-indeling niet meer goed aan op het toezicht- en resolutieoordeel. De evaluatie maakt een vergelijking met het SREP-oordeel en het resolutieoordeel. Een vergelijking is mogelijk omdat zowel de DGS-methodiek als het SREP-oordeel en het resolutieoordeel leidt tot een indeling in vier categorieën van laag risico (categorie 1) naar hoog risico (categorie 4). Hierbij valt op dat:

- **De hit-ratio voor de DGS-ricomethodiek is laag.** Tabel 2 toont dat in 48% van de gevallen de uitkomst van de DGS-ricomethodiek gelijk aan het SREP-oordeel. In 54% van de gevallen is er een overeenkomst tussen de DGS-indeling en het resolutie-oordeel.
- **De DGS-ricomethodiek onderschat risico's.** Bij vrijwel alle afwijkingen is het SREP-oordeel (52% van alle banken) of resolutie-oordeel (39%) hoger (i.e. risicovoller) dan het DGS-oordeel.

Tabel 2 – Hit-ratio DGS-methodiek i.v.m. SREP en RE-oordeel
(op basis van scores per K2 2020)

	SREP vs. DGS	RE-oordeel vs. DGS	SREP vs. RE-oordeel
Hit	48%	54%	48%
Hoger	52%	39%	40%
Lager	0%	7%	12%

Kijkend naar individuele banken lijken de grootste afwijkingen moeilijk uitlegbaar. In het oog springen twee banken. De DGS-ricomethodiek classificeert beide instellingen in de laagste risicocategorie, terwijl voor beide banken het resolutie-oordeel "2" is en het toezichtoordeel "3". Het zijn banken met substantiële depositoportefeuilles en veel klanten. Het lijkt daarom niet consistent om deze banken een DGS-risico toe te kennen dat lager is dan het resolutie-oordeel en het toezichtoordeel. In minder extreme mate spelen soortgelijke observaties voor vijf andere banken. Ook hier lijkt de risico-indeling onder het DGS te laag.

Deelconclusie 1: De DGS-ricomethodiek leidt structureel tot te lage uitkomsten en de hit-ratio is laag. Er is een oververtegenwoordiging van banken in de laagste categorie (1) en de hoogste categorie (4) wordt niet benut.

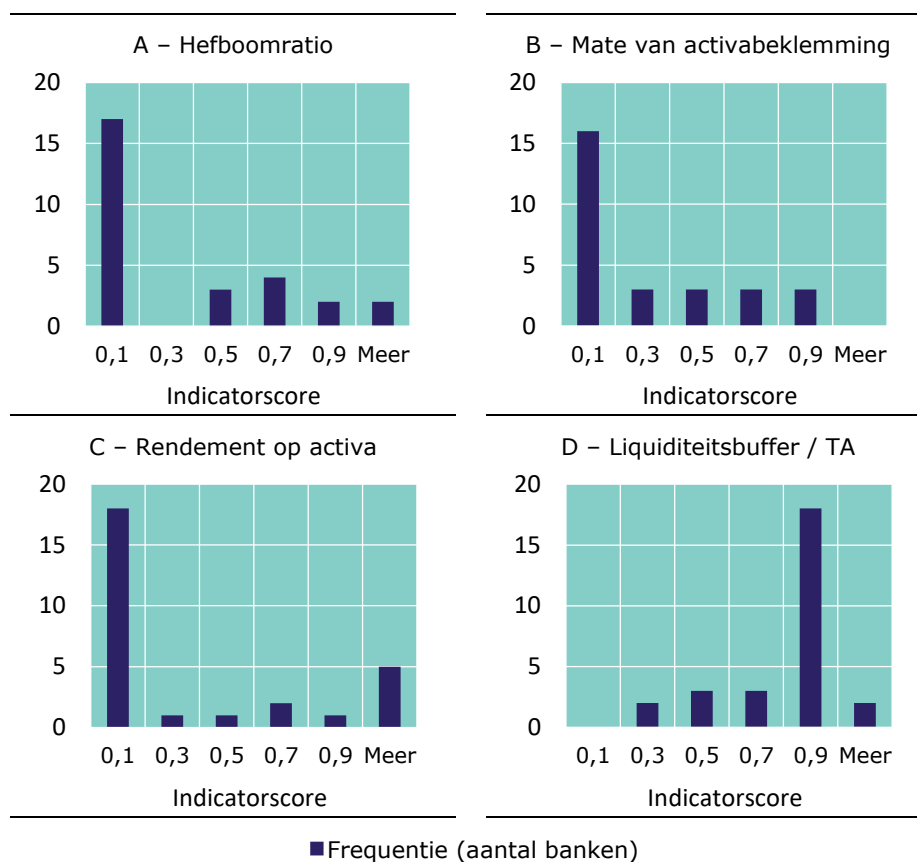

2.3 Effectiviteit indicatorscores

De kalibratie van de onder- en bovengrens van individuele indicatoren bepaalt de differentiërende kracht. Lage differentiërende kracht biedt ruimte voor verbetering, in de wetenschap dat overkoepelend de DGS-ricomethodiek tot te lage uitkomsten leidt en de hit-ratio laag is (deelconclusie 1).

Bij vier van de zeven indicatoren is sprake van lage differentiërende kracht door een clustering rond lage of hoge scores. Het gaat om de indicatoren (i) hefboomratio, (ii) activabeklemming, (iii) rendement op activa en (iv) liquiditeitsbuffer / totale activa. Bij deze indicatoren scoren meer dan de helft van de banken de laagste of hoogste score. Grafiek 1 toont histogrammen per indicator.

Grafiek 1 – Indicatorscores vier indicatoren met lage differentiërende kracht - K2 2020 – indicatorscores lopen van 0 (laag) tot 1 (hoog)

Voor deze indicatoren gelden de volgende observaties:

- **Hefboomratio** – De grenzen van deze indicator lopen in de risicomethodiek van 6% (lage score) naar 3% (hoge score). De meeste banken hebben een hefboomratio boven de 6% en scoren dus '0' op deze indicator. Oorspronkelijk was dit bewust – de indicator werkt als correctie voor RWA/TA dat voor 50% meetelt in het risicomodel – maar herkalibratie kan bijdragen aan de gewenste verhoging van risicoscores.
- **Mate van activabeklemming** – De indicator (beklemda activa / totale activa) is in 2017 toegevoegd aan de risicomethodiek waarbij de grenzen lopen van 10% (lage score) naar 30% (hoge score). Deze ondergrens was gebaseerd op een signaalwaarde. Bij veel banken ligt het percentage tussen 0 en 10%. Het verbreden van de grenzen kan zodoende bijdragen aan de

differentiërende kracht van deze indicator.

- **Rendement op activa** – Dit betreft een meer volatiele indicator waarbij de grenzen lopen van 0,2% (lage score) tot 0% (hoge score). Echter, de afgelopen periode haalt een meerderheid van de banken een rendement op activa hoger dan 0,2% waardoor al deze banken '0' scoren op deze indicator.
- **Liquiditeitsbuffer / totale activa** – De indicator loopt van 100% (laag) naar 0% (hoog). De meeste banken hebben echter een lage liquiditeitsbuffer ten opzichte van totale activa en scoren dus hoog. Daardoor is er tussen deze banken weinig differentiatie. De indicator werkt vooral in het voordeel van een kleine groep banken die (vanwege het bedrijfsmodel) verhoudingsgewijs een hogere liquiditeitsbuffer hebben ten opzichte van totale activa.

Deelconclusie 2: Bij vier van de zeven indicatoren in de risicomethodiek is sprake van beperkte differentiërende kracht en kan herkalibratie bijdragen aan (i) het verhogen van de effectiviteit van deze indicatoren en (ii) het over de gehele linie verhogen van risicoscores waar wenselijk.

2.4 Model-efficiëntie

DNB beschouwt de risicomethodiek als efficiënt wanneer 'het doet wat het zegt' – de effectieve bijdrage van indicatoren aan de totale risicoscore is dan gelijk aan het toegekende gewicht. Een efficiënte methodiek geeft plausible uitkomsten op basis van een zo simpel mogelijk model. Dit draagt bij aan transparantie en uitlegbaarheid. Ook kan het de prikkelwerking verbeteren.

De evaluatie toont dat er substantiële verschillen zitten tussen (a) de in het model vastgestelde weging van indicatoren en (b) de effectieve bijdrage van indicatoren aan de risicoscores. Tabel 3 geeft een overzicht. Bij twee van de zeven indicatoren is de relatieve afwijking kleiner dan 10%. Logischerwijs treden de grootste afwijkingen op bij die indicatoren waar genormaliseerde scores zich clusteren rond de extremen (0 of 1). De grootste afwijking (+109%) doet zich voor bij liquiditeitsbuffer / TA waarbij, zoals geconcludeerd in par. 4.3, de differentiërende kracht van deze indicator laag is doordat de meerderheid van de banken tegen '1' scoort. Het gevolg is dat deze indicator in de praktijk voor 13,1% de risicoscore bepaalt, terwijl het model slechts een weging suggereert van 6,25%.

Tabel 3 – Afwijking effectieve bijdrage indicatoren versus vastgestelde weging (K2 2020)

Risico-dimensie	Indicator	Weging in model	Effectieve bijdrage aan risico-score*	Relatieve afwijking
Kwaliteit van de activa	RWA/TA	50%	51,6%	+ 3%
Kapitalisatie	Hefboomratio	12,5%	10,9%	- 13%
Liquiditeit	Liquiditeitsbuffer / TA	6,25%	13,1%	+ 109%
	LB /Geg. deposito's	6,25%	5,7%	- 8%
Bed.model / management	Rendement op activa	12,5%	8,1%	- 35%
Pot. DGS-verliezen	Activabeklemming	6,25%	3,7%	- 41%
	Geg. deposito's / TA	6,25%	7,0%	+ 11%

*) De effectieve bijdrage is de gemiddelde procentuele bijdrage van een indicator aan de totaalscore berekend over de 28 banken die zijn meegenomen in de analyse.

Deelconclusie 3: Er is ruimte voor verbetering van de model-efficiëntie. Dit kan bereikt worden door herkalibratie van de indicatoren met lage differentiërende kracht waarbij indicatorscores zich clusteren rond '0' of '1'.

3 Herkalibratie

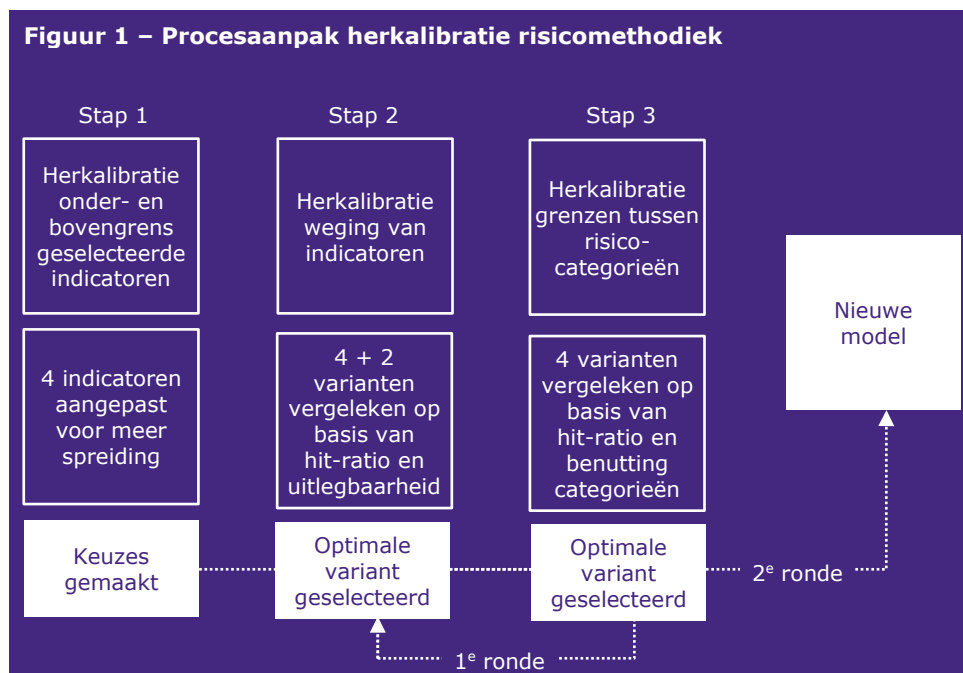
Met de uitkomsten van de evaluatie als vertrekpunt heeft DNB gewerkt aan een herkalibratie van de risicomethodiek. Doel van de herkalibratie is te zorgen dat (i) de methodiek over de gehele linie tot minder lage uitkomsten leidt, (ii) dit te bereiken door het verbeteren van de differentiërende kracht van enkele indicatoren en (iii) de modefficiëntie te verhogen. Dit hoofdstuk beschrijft het kalibratieproces en presenteert een nieuw model dat de tekortkomingen van het bestaande model adresseert.

3.1 Aanpak en kalibratieproces

Met de deelconclusies uit de evaluatie (en daaruit volgende verbeterpunten) als vertrekpunt, is gewerkt aan verbetering van de risicomethodiek. Het nieuwe model is stapsgewijs ontwikkeld waarbij eerst is gekeken naar het verbeteren van de differentiërende kracht van vier indicatoren (conform deelconclusie 2). Vervolgens zijn via een incrementeel proces de indicatorwegingen en de grenzen tussen risicocategorieën aangepast.

Meer precies heeft de herkalibratie van het model plaatsgevonden aan de hand van drie stappen. Uiteindelijk zijn de onder- en bovengrenzen van vier indicatoren aangepast en zijn 28 ($6 * 4$) verschillende modelvarianten onderzocht. Zie ook figuur 1.

- In de eerste stap werden de onder- en bovengrenzen van vier indicatoren opnieuw bepaald teneinde de differentiërende kracht van deze indicatoren te optimaliseren.
- Op basis van de optimalisatie van deze indicatoren werden vervolgens verschillende alternatieven opgesteld voor de weging van indicatoren. Deze verschillende varianten werden beoordeeld aan de hand van simpelheid en uitlegbaarheid, maar vooral ook de mate waarin de modeluitkomsten aansloten bij het toezicht- en resolutieoordeel.
- In de derde stap werd vervolgens gekeken naar de mogelijkheden om door middel van het aanpassen van de grenzen tussen risico-categorieën de indeling verder te optimaliseren.
- Nadat een keuze was gemaakt voor de derde stap (i.e., het verlagen van zowel de grens tussen de 1e en 2e categorie als de grens tussen de 3e en 4e categorie) werd de weging van de indicatoren verder geoptimaliseerd. Dit leidde tot het model zoals gepresenteerd in dit document.

Stap 1 – Herkalibratie onder- en bovengrenzen

Uit de evaluatie bleek voor een aantal indicatoren dat de grenzen waartussen zij genormaliseerd zijn leidden tot een suboptimale verdeling van de indicatorscores. Het ging hierbij om vier indicatoren: (i) *hefboomratio*, (ii) *liquiditeitsbuffer / totale activa*, (iii) *activabeklemming* en (iv) *rendement op activa*. Op basis van bespreking in de Resolutieraad werd vervolgens op basis van prudentiële gronden geconcludeerd dat het niet wenselijk was om de ondergrens voor de *activabeklemmingsratio* verder te verlagen van 10% naar 0%. Tijdens de herkalibratie was er dus geen ruimte om deze indicator aan te passen. Daarom is besloten om voor een andere indicator (*liquiditeitsbuffer / gegarandeerde deposito's*) een kleine aanpassing te doen om deze inefficiëntie in het model op te kunnen vangen.

Ten behoeve van de herkalibratie zijn de gemiddelden en medianen van de indicatorscores geplot over de beschikbare tijdreeks. De grenzen zijn vervolgens zo aangepast dat waar mogelijk de mediaan in het midden van de grenzen ligt, om een goede verdeling te kunnen bewerkstelligen. Dit betekent dat de gemiddelde bank dus een score van 0,5 zou moeten behalen op een bepaalde indicatoren na normalisatie.

In het geval van sommige indicatoren was een aanpassing op deze manier niet mogelijk of wenselijk. Het gaat hierbij om de *hefboomratio* en *rendement op activa*.

- In het geval van de *hefboomratio* komt dit door de verdeling van de banken, waarbij veel banken of laag of heel hoog scores (niet genormaliseerd) waardoor een normalisatie met een goede verdeling lastig te behalen is. Naar aanleiding hiervan is bij de herkalibratie daarom vooral gekeken naar de grenzen die de efficiëntie van het model optimaal behouden.
- In het geval van *rendement op activa* is het moeilijk de indicator te normaliseren omdat het een meer volatiele indicator is. Daarom is hier gekozen de grens beperkt omhoog te halen.

Tabel 4 – Vergelijking model-efficiëntie

Afwijking effectieve bijdrage indicatoren aan risicoscore versus beoogde gewing (K4 2020)

Risico-dimensie	Indicator	Huidig model (2017)			Nieuw model		
		Weging in model	Effectieve bijdrage*	Relatieve afwijking	Weging in model	Effectieve bijdrage*	Relatieve afwijking
Kwaliteit van de activa	RWA/TA	50%	52,6%	+5%	40%	42,1%	+5%
Kapitalisatie	Hefboomratio	12,5%	7,5%	-40%	10%	9,4%	-6%
Liquiditeit	Liquiditeitsbuffer / TA	6,25%	12,9%	+107%	12,5%	12,6%	+1%
	LB / Geg. Dep	6,25%	6,0%	-4%	7,5%	7%	-7%
Bed. Model / management	RoA	12,5%	9,1%	-27%	10%	10,1%	+1%
Pot. DGS-verliezen	Activa-beklemming	6,25%	4,1%	-34%	5%	3,0%	-41%
	Geg. Dep / TA	6,25%	7,7%	+22%	15%	16,0%	+7%

*) De effectieve bijdrage is de gemiddelde procentuele bijdrage van een indicator aan de totaalscore berekend over de 26 banken die zijn meegenomen in de analyse.

De herkalibratie van de onder- en bovengrenzen heeft de modefficiëntie aantoonbaar verbeterd. Tabel 4 vergelijkt de modefficiëntie van het huidige model (2017) met het nieuwe model. Waar het huidige model grote afwijkingen kent tussen de *weging in het model* (van een indicator) en de

effectieve bijdrage van een indicator aan de totale risicoscore (en daarmee de impact op de risico-indeling), is dit in het nieuwe model vrijwel rechtgetrokken. De enige uitzondering hierop is de activabeklemmingsratio, waarbij voor de ondergrens van de indicator om prudentiële redenen is vastgehouden aan 10% in plaats van 0%, maar de indicatorscores van deze banken lager zijn dan verwacht zou worden op basis van de gemiddelde waarde en de mediaan voor deze indicator. Dit is een uitlegbaar verschil.

Tabel 5 – Onderzochte varianten voor herkalibratie indicatoren*

Vergelijking hit-ratio's per 31 december 2020

		Huidige model	Variant 1	Variant 2	Variant 3	Variant 4	Variant 5	Variant 6 (keuze)
Kwaliteit van de activa	RWA/TA	50%	40%	40%	40%	40%	40%	40%
Kapitalisatie	Hefboomratio	12,5%	12,5%	10%	12,5%	11,25%	10%	10%
Liquiditeit	Liquiditeitsbuffer / TA	6,25%	6%	10%	7,5%	10%	10%	12,5%
	LB / Geg. Dep	6,25%	11%	8,75%	10%	8,75%	10%	7,5%
Bed. Model / management	RoA	12,5%	12,5	12,5%	12,5%	11,25%	10%	10%
Pot. DGS-verliezen	Activa-beklemming	6,25%	5%	6,25%	5%	6,25%	5%	5%
	Geg. Dep / TA	6,25%	13%	12,5%	12,5%	12,5%	15%	15%
Hit-ratio	SREP	52%	48%	52%	48%	60%	52%	56%
	Resolutie	65%	65%	69%	65%	62%	62%	65%
	Gemiddeld	58,5%	56,5%	60,5%	56,5%	61%	57%	60,5%

*) Op basis van herkalibratie onder- en bovengrenzen voor vier indicatoren (stap 1) en aanpassing grenzen tussen risicocategorieën (stap 3)

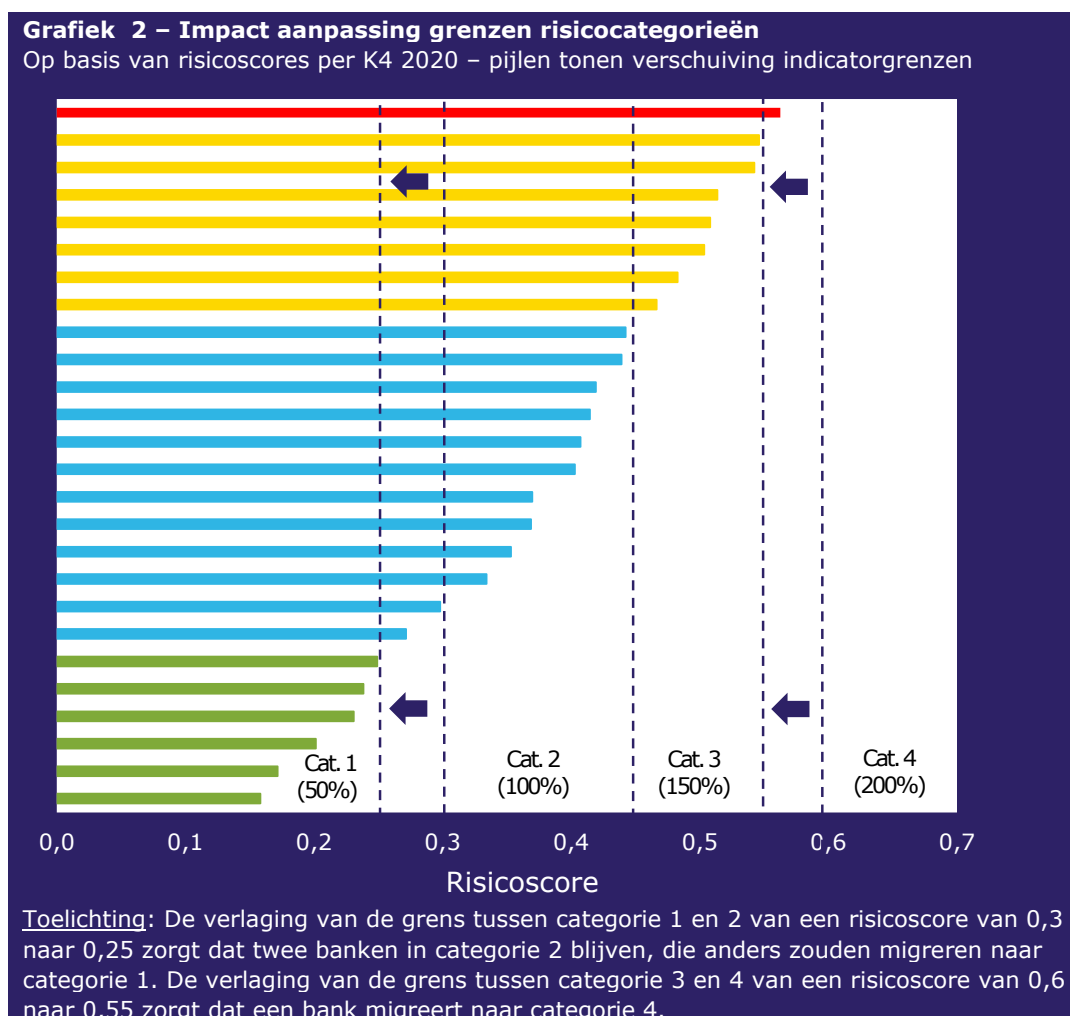
Stap 2 – herkalibratie van indicatorgewichten

Uitgangspunt bij het opnieuw vaststellen van de indicatorgewichten was de wens om minder afhankelijk te zijn van RWA/TA. Dit bleek goed haalbaar en daarom zijn alle varianten gebaseerd op een 40%-weging van RWA/TA. In totaal zijn vervolgens zes verschillende varianten getest, zie tabel 5. De uitkomsten van deze varianten waren redelijk vergelijkbaar, waardoor ook belang is gehecht aan het zo eenvoudig mogelijk houden van de indicatorgewichten om geen valse precisie te wekken. De uiteindelijk gekozen variant 6 behoort tot de best presenterende varianten en kent over de vijf risicodimensies een relatief simpele verdeling: 40% voor kwaliteit van de activa, 20% voor liquiditeit, 20% voor potentiële verliezen voor DGS, 10% voor kapitalisatie en 10% voor bedrijfsmodel.

Stap 3 – herkalibratie grenzen tussen risicocategorieën

Bij de herkalibratie van de grenzen tussen risicocategorieën is zowel gekeken naar optimalisatie van de risico-indeling als het bestendigheden van toekomstige prikkelwerking. Allereerst zijn de grenzen tussen risicocategorieën aangepast om te voldoen aan het eerste verbeterpunt uit de evaluatie dat de methodiek structureel tot te lage uitkomsten leidt. Door het verschuiven van de grenzen is het mogelijk om de lat voor het behalen van een bepaalde risicocategorie "hoger" of "lager" te leggen. Dit bestendigt de prikkelwerking van het model. In de doorrekeningen werden de beste resultaten behaald bij het verlagen van de grenzen tussen categorie 1 en 2 en tussen categorie 3 en 4. Grafiek 2 toont de impact van het verschuiven van de grenzen tussen risicocategorie 1 en 2 en tussen risicocategorie 3 en 4. Tot

slot toont tabel 6 de bereikte verdeling over de vier risicocategorieën waarbij een vergelijking is gemaakt tussen het huidige model (2017) en het nieuwe model.

Tabel 6 – Vergelijking risico-indeling en effectieve risicoweging

Indeling van 26 banken die aan het DGS deelnemen (op basis van scores per K4 2020)

Huidige model (2017)				Nieuw model			
Risico-categorie ¹	Risico-score ²	Aantal banken	Effectieve risicoweging ³	Risico-categorie ¹	Risico-score ²	Aantal banken	Effectieve risicoweging ³
Cat. 1 (50%)	<0,3	7	81%	Cat. 1 (50%)	< 0,25	6	75%
Cat. 2 (100%)	0,3 – 0,45	11	112%	Cat. 2 (100%)	0,25 – 0,45	12	99%
Cat. 3 (150%)	0,45 – 0,6	8	142%	Cat. 3 (150%)	0,45 – 0,55	7	124%
Cat. 4 (200%)	> 0,6	0	n.v.t.	Cat. 4 (200%)	> 0,55	1	149%

1) De risicocategorie bepaalt de risicogewogen grondslag (gegarandeerde deposito's * weging) voor de risicopremie die naar rato deze grondslag wordt verdeeld over de banken

2) De risicoscore is de gewogen optelsom van de genormaliseerde indicator-scores

3) De effectieve risicoweging geeft het effect van de risicoweging aan op de totale bijdrage in vergelijking met een situatie waarbij het DGS zonder risicoweging gefinancierd zou worden.

Instellingen in de 2^e categorie betalen onder het huidige model (2017) bijvoorbeeld 112% van de premie die betaald zou worden indien er geen risicoweging zou plaatsvinden. Dit percentage is voor deze banken hoger (en pakt dus minder goed uit dan de 100% risicoweging die het model voor deze categorie banken beoogd).

3.2 Nieuw model

Tabel 7 – Specificaties nieuw risicomodel*

Risiko-dimensie	Indicator	Huidig model (2017)			Nieuw model		
		Weging	Onder-grens	Boven-grens	Weging	Onder-grens	Boven-grens
Kwaliteit van de activa	RWA/TA	50%	0%	100%	40%	0%	100%
Kapitalisatie	Hefboomratio	12,5%	6%	3%	10%	8%	3%
Liquiditeit	Liq.buffer / TA	6,25%	100%	0%	12,5%	40%	0%
	LB /Geg. deposito's	6,25%	100%	0%	7,5%	100%	10%
Bed.model / management	Rendement op activa	12,5%	0,2%	0%	10%	0,3%	0%
Pot. DGS-verliezen	Activabeklemming	6,25%	10%	30%	5%	10%	30%
	Geg. deposito's / TA	6,25%	0%	100%	15%	0%	100%

*) Modelaanpassingen vet gedrukt

Tabel 8 – Specificaties nieuwe indeling risicocategorieën*

Risiko-categorie	Risicoweging	Gemiddelde risicoscore**	
		Huidig model (2017)	Nieuw model
Cat. 1	50%	0 – 0,3	0 – 0,25
Cat. 2	100%	0,3 – 0,45	0,25 – 0,45
Cat. 3	150%	0,45 – 0,6	0,45 – 0,55
Cat. 4	200%	0,6 - 1	0,55 - 1

*) Modelaanpassingen vet gedrukt

***) Gemiddelde risicoscore berekend over de afgelopen vier kwartalen

Het nieuwe model balanceert precisie en simpelheid. Een simpel en begrijpelijk model draagt door transparantie en uitlegbaarheid bij aan een goede prikkelwerking. Tegelijkertijd is de kalibratie van indicatoren geoptimaliseerd zonder de indruk te wekken van overmatige precisie. Hiermee wordt aangesloten bij leidende principes uit de relevante EBA guidelines. De modelwijzigingen zijn als volgt (zie tabel 7):

- De risicodimensie 'kwaliteit van de activa' bevat de indicator risicogewogen activa / totale activa die de basis vormt van het risicomodel. De weging van deze indicator neemt af van 50% naar 40%. Dit is een wenselijke stap om de afhankelijkheid van deze indicator te verminderen.

- De risicodimensie 'kapitalisatie' bevat de hefboomratio waarvan het gewicht afneemt van 12,5% naar 10%. Bij de evaluatie was gewezen op de lage differentiërende kracht door de ondergrens van 6%. De meeste banken hebben een hefboomratio boven de 6% en scoorden dus '0'. De verhoging van de ondergrens naar 8% corrigeert dit.
- Het totale belang van de risicodimensie 'liquiditeit' neemt toe van 12,5% naar 20%. Daarbij komt meer aandacht te liggen op liquiditeitsbuffer / totale activa (12,5%) en minder op liquiditeitsbuffer / gegarandeerde deposito's (7,5%). Bij eerstgenoemde indicator is de ondergrens verlaagd van 100% naar 40%. Bij de laatstgenoemde indicator is de bovengrens verhoogd van 0% naar 10%. Beide aanpassingen zorgen voor een verbetering van de differentiërende kracht en de modefficiëntie (zie bijlage II).
- De risicodimensie 'bedrijfsmodel / management' bevat de indicator rendement op activa waarvan het gewicht afneemt van 12,5% naar 10%. Veel banken scoorden de afgelopen jaren '0' op deze indicator vanwege een RoA hoger dan 0,2%. De ondergrens van deze indicator is daarom opgetrokken naar 0,3%.
- Het totale belang van de risicodimensie 'potentiele verliezen voor het DGS' neemt toe van 12,5% naar 20%. Daarbij komt meer aandacht te liggen op gegarandeerde deposito's / totale activa (15%) en minder op activabeklemming (5%).

Wat betreft de grenzen tussen risicocategorieën is het voorstel deze dusdanig te verlagen dat banken eerder worden ingedeeld in categorie 2 (100% weging) of categorie 4 (200% weging). Dit sluit aan bij deelconclusie 1 uit de evaluatie dat er oververtegenwoordiging van banken is in de laagste categorie (1) en de hoogste categorie (4). De grens tussen categorie 1 (50%) en 2 (100%) wordt verlaagd van een risicoscore van 0,30 naar een risicoscore van 0,25. De grens tussen categorie 3 (150%) en 4 (200%) gaat omlaag van 0,60 naar 0,55. Zie ook tabel 8.

3.3 Modelprestaties

Het nieuwe model leidt tot betere uitkomsten in vergelijking met de huidige methodiek. Vergelijkingen met de huidige methodiek zijn primair gemaakt op basis van gegevens over K4 2020. Het valt daarbij op dat met name de hit-ratio verbetert in relatie tot het resolutie-oordeel (van 46% naar 65%). Dit betekent dat de indeling van de DGS-methodiek voor ongeveer 2 op de 3 banken precies overeenkomt met het resolutie-oordeel. Tabel 9 toont verder dat het nieuwe model de onderschatting van risico's vermindert. Tabel 4 vat samen dat ook de differentiërende kracht en de modefficiëntie is verbeterd.

Tabel 9 – Nieuwe methodiek verbetert hit-ratio's en vermindert onderschatting van risico's
(op basis van scores per K4 2020)

	Huidig model ('17)		Nieuw model	
	SREP vs. DGS	RE-oordeel vs. DGS	SREP vs. DGS	RE-oordeel vs. DGS
Hit	56%	46%	56%	65%
Hoger	44%	38%	40%	23%
Lager	0%	15%	4%	12%

Tabel 4 – Prestatie nieuwe methodiek in relatie tot verbeterpunten uit evaluatie

	Verbeterpunt huidige methodiek (2017)	Impact nieuwe methodiek
1	De methodiek leidt structureel tot te lage uitkomsten	Verbetering hit-ratio, minder risico-onderschatting betere aansluiting bij toezicht- en resolutieoordeel
2	De differentiërende kracht van 4 indicatoren moet verbeterd worden	Door aanpassing van onder en bovengrens van 4 indicatoren (beter aansluiten bij mediaan) is differentiërende kracht verbeterd
3	De effectieve indicatorweging moet beter aansluiten bij vastgestelde weging	Door aanpassing van de indicatorgrenzen sluit de effectieve indicatorweging (impact op risicoscore) automatisch beter aan bij vastgestelde weging

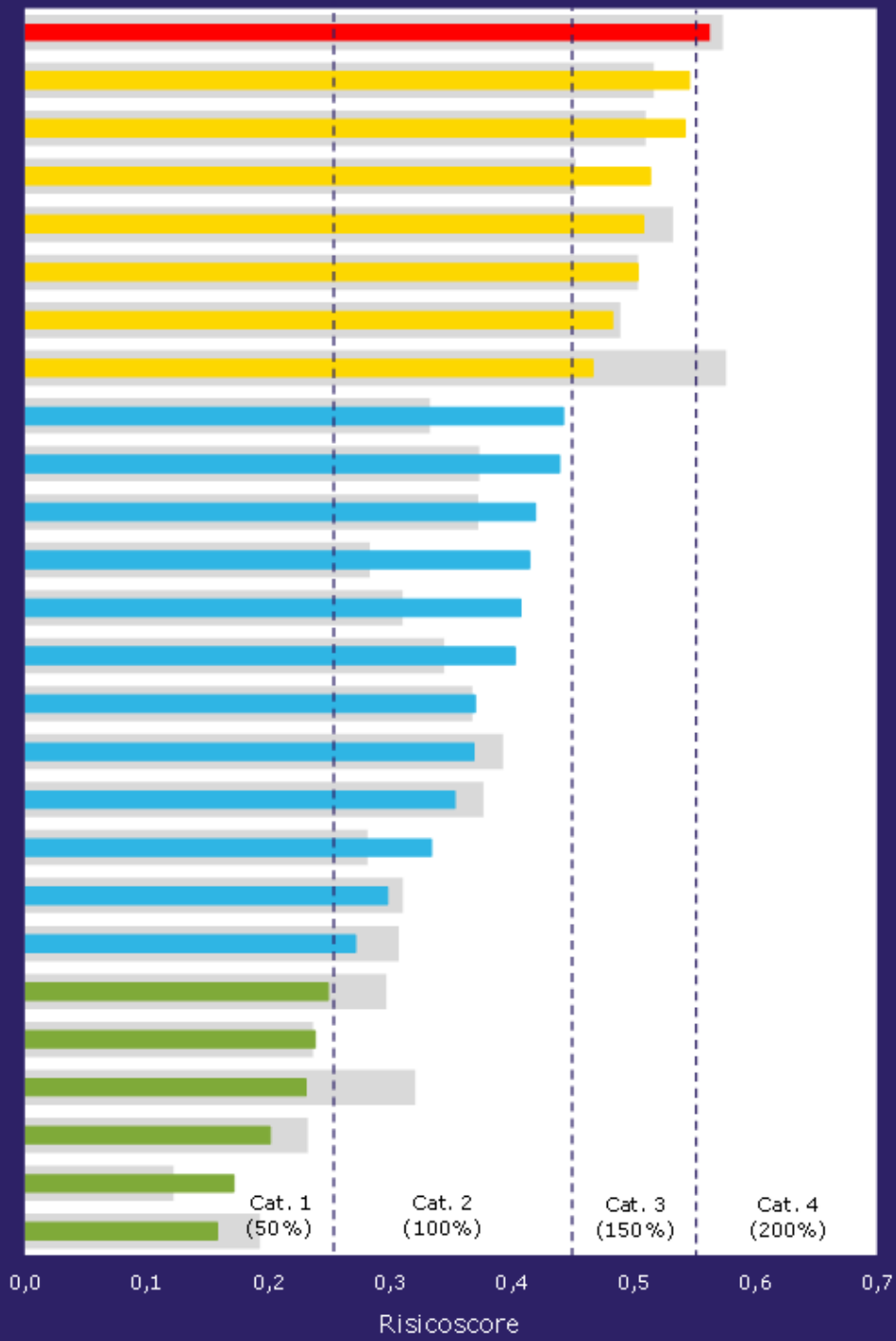
Kijkend naar individuele banken geeft het nieuwe model minder problematische afwijkingen.

Van de tien grootste banken qua gegarandeerde deposito's sprongen twee banken in het oog bij de evaluatie. Het DGS-oordeel (risicocategorie 1) was hier lager dan het toezicht- en resolutie-oordeel. Deze banken profiteren van de huidige methodiek. Onder de nieuwe methodiek worden beide banken ingedeeld in risicocategorie 2, wat beter aansluit bij het toezicht- en resolutieoordeel. De wijziging in risicoscores onder de nieuwe methodiek leidt in de meeste gevallen niet tot een indeling in een hogere risicocategorie, zelfs met inachtneming van de verlaging van de grenzen tussen de risicocategorieën.³ Er is één bank die door de nieuwe methodiek een risicocategorie daalt en dit is lijn met het resolutie-oordeel. Daarbij is de omvang van gegarandeerde deposito's bij deze bank beperkt.

³ Sommige banken zitten wel tegen de bovengrens van risicocategorie 2 aan. Dit geeft voor deze banken een prikkel om het DGS-ricoprofiel niet verder op te laten lopen.

Grafiek 3 – Risico-indeling conform nieuwe risicomethodiek

Risicoscores en -indeling onder nieuwe methodiek in kleur per risicocategorie zijn afgezet tegen risicoscores en -indeling onder de huidige methodiek (model 2017) in grijs

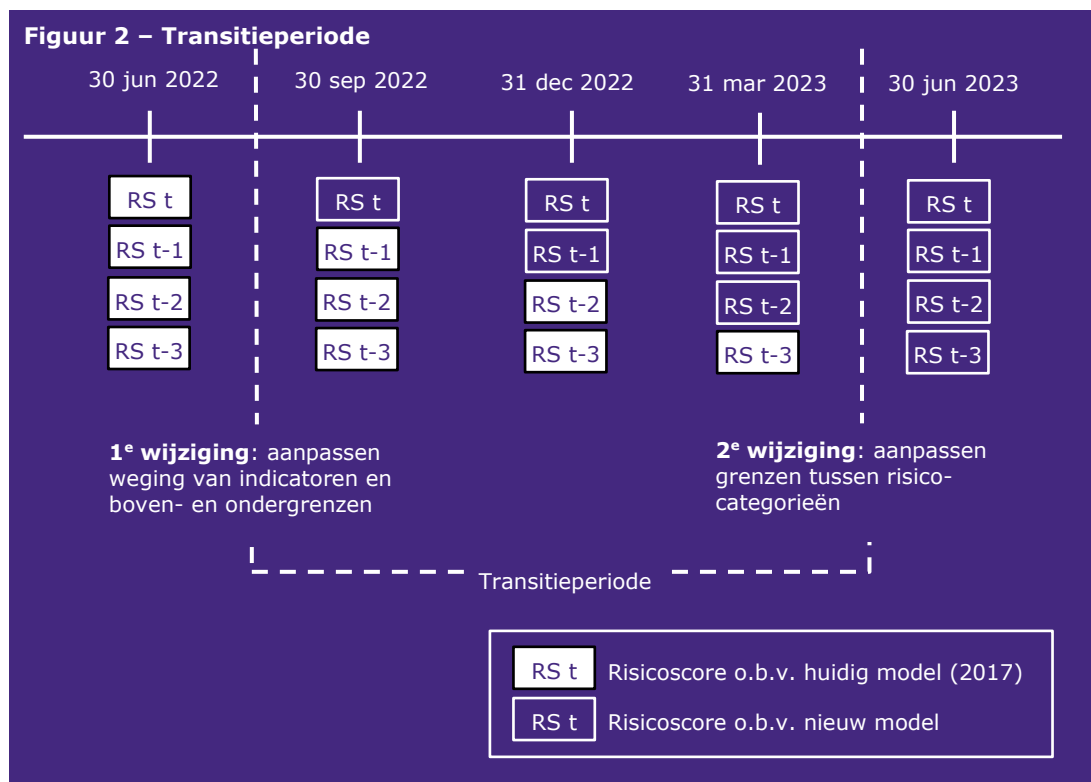
Toelichting: De staven tonen voor iedere bank de risicoscore onder de huidige methodiek. De berekening is gebaseerd op gegevens per december 2020 voor alle 26 banken met meer dan 30 miljoen euro aan gegarandeerde deposito's.

3.4 Transitieperiode

Door de aanpassing van de grenzen tussen risicocategorieën 1 en 2 en risicocategorieën 3 en 4 is het theoretisch mogelijk dat een bank na invoering van de nieuwe risicomethodiek kortstondig naar een hogere risicocategorie gaat. De indeling in risicocategorie vindt plaats aan de hand van de gemiddelde risicoscore zoals vastgesteld over de afgelopen vier kwartalen. De regelgeving is zodanig dat pas vier kwartalen na wijziging alle risicoscores zijn berekend volgens het nieuwe model. Dit levert een complexiteit op in de situatie dat er (i) banken zijn die onder het nieuwe model een lagere risicoscore behalen dan onder het oude model en (ii) de grenzen tussen risicocategorieën worden verlaagd. Het toepassen van een transitieperiode van drie kwartalen ondervangt dit probleem.⁴

De transitieperiode zou inhouden dat gedurende drie kwartalen het 'nieuwe' risicomodel wordt gecombineerd met de 'oude' grenzen tussen de risicocategorieën. Zo wordt voorkomen dat, door de specifieke mix van 'oude' en 'nieuwe' risicoscores banken juist tijdens de transitie in een hogere risicocategorie.

Het nadeel van een transitieperiode is dat het drie kwartalen langer duurt voordat de nieuwe methodiek volledig in werking is getreden. In de tussenliggende periode functioneert de risicomethodiek dan nog niet optimaal. De inschatting van DNB is dat het voordeel van direct volledige inwerkingtreding (in de vorm van een meer correcte risico-indeling) groter is dan het nadeel van een potentiële tijdelijke overgang van risicocategorie voor eventueel een enkele individuele bank. DNB is daarom op dit moment niet voornemens een transitieperiode te adviseren.

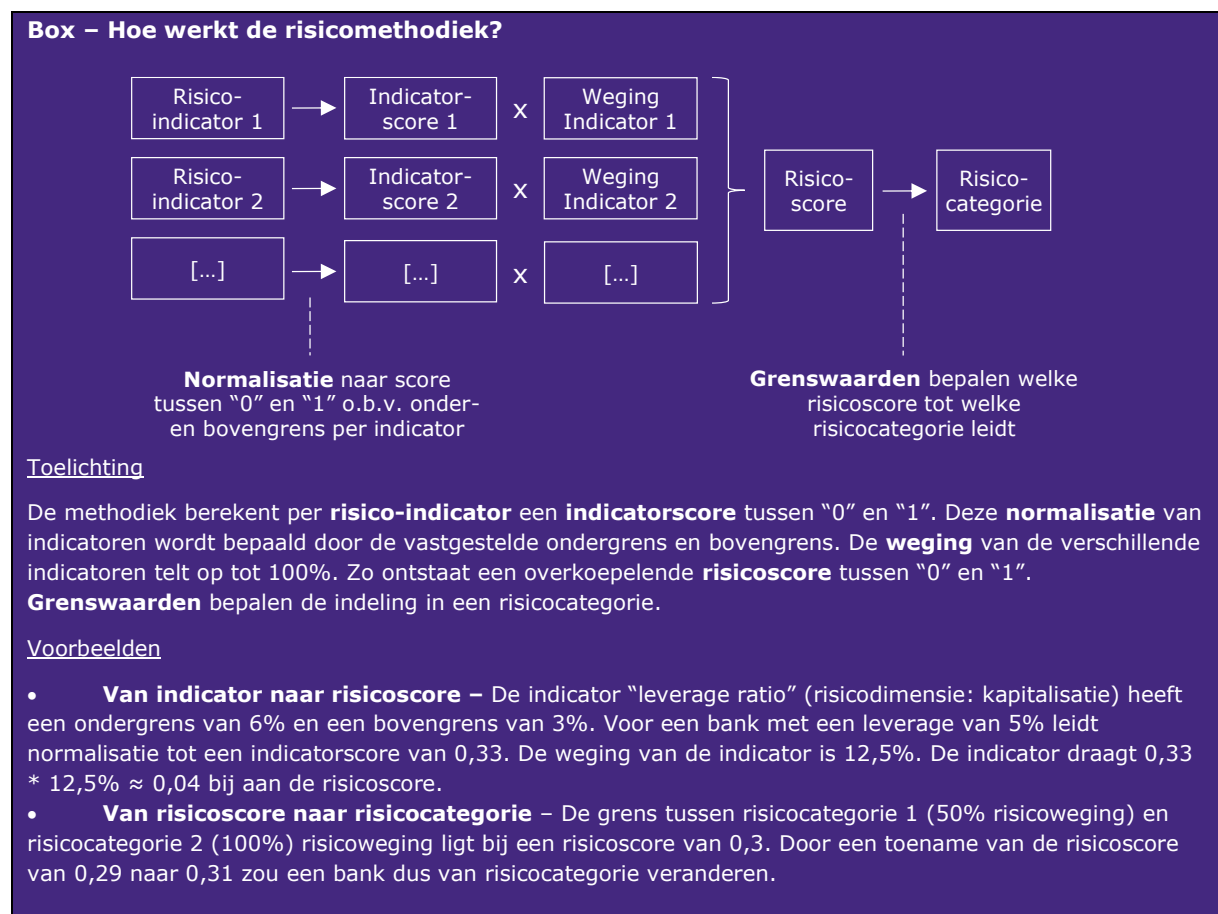
⁴ Een voorbeeld zou kunnen zijn dat het nieuwe risicomodel in werking treedt per 30 september 2022 en de grenzen tussen de risicocategorieën worden aangepast per 30 juni 2023.

Annex I – Technische achtergrond

Werking risicomethodiek

Banken betalen ieder kwartaal aan het DGF een (ongewogen) basisbijdrage en een (risicogewogen) risicobijdrage. De risicomethodiek voor het DGS leidt per bank tot een indeling in vier risicocategorieën (met een weging van 50%, 100%, 150% of 200% van de premiegrondslag). Omdat de totale heffing voor ca. 50% uit risicobijdragen bestaat, is de afdracht van een bank in de hoogste categorie ceteris paribus twee keer zo hoog als een bank in de laagste categorie.

De risico-indeling gebeurt op basis van een model dat zeven indicatoren bevat die een benadering vormen van vijf risicodimensies (i.e., een soort CAMEL-score). De vormgeving van de risicomethodiek is – op basis van EBA guidelines – grotendeels vastgelegd in een AMvB. Kalibratie en optimalisatie van de risicomethodiek kan plaatsvinden door (i) het toevoegen van optionele indicatoren, (ii) het aanpassen van de weging van indicatoren, (iii) het aanpassen van de onder- en bovengrens van een indicator en (iv) het aanpassen van de grenswaarden tussen risicocategorieën. Zie box voor een toelichtende schematische weergave.

Huidige risicomethodiek

De risicoweging van de gegarandeerde deposito's wordt door DNB bepaald aan de hand van een risicomethodiek die in wet- en regelgeving is vastgelegd. Deze methodiek bestaat uit vijf groepen risico's (risicodimensies) die een beeld geven van de soliditeit van een bank. Per risicodimensie zijn er één of twee indicatoren vastgesteld met een eigen weging (zie tabel).

Neem als voorbeeld de indicator voor de mate van activabeklemming (beklemde activa / totale activa). De ondergrens van deze indicator is 10 procent en de bovengrens is 30 procent. Een bank met 260 beklemde activa en 1.000 totale activa heeft een mate van activabeklemming die gelijk is aan 26 procent. Aan de hand van onder- en bovengrens wordt voor deze bank de indicatorscore genormaliseerd naar 0,8. Merk op dat bij sommige indicatoren de normalisatie omgekeerd verloopt (een hoge waarde op de risico-indicator staat daarbij gelijk aan een lage risicoscore). Dit is het geval bij indicatoren waar een hoge waarde gelijk staat aan laag risico, zoals bijvoorbeeld bij de leverage ratio.

Tabel : Specificaties huidige risicomethodiek

Risicodimensie	Risico-indicator(en)	Weging	Ondergrens¹	Bovengrens¹
<i>Kwaliteit van de activa</i>	Risicogewogen activa / Totale activa	50%	0%	100%
<i>Kapitalisatie</i>	Leverage Ratio	12,5%	6%	3%
<i>Liquiditeit</i>	Liquideitsbuffer / Totale activa	6,25%	100%	0%
	Liquideitsbuffer / Gegarandeerde deposito's onder Nederlandse DGS	6,25%	100%	0%
<i>Bedrijfsmodel en Management</i>	Rendement op activa	12,5%	0,2%	0%
<i>Potentiële verliezen voor DGS</i>	Gegarandeerde deposito's onder Nederlandse DGS / Totale activa	6,25%	0%	100%
	Beklemde activa / Totale activa	6,25%	10%	30%

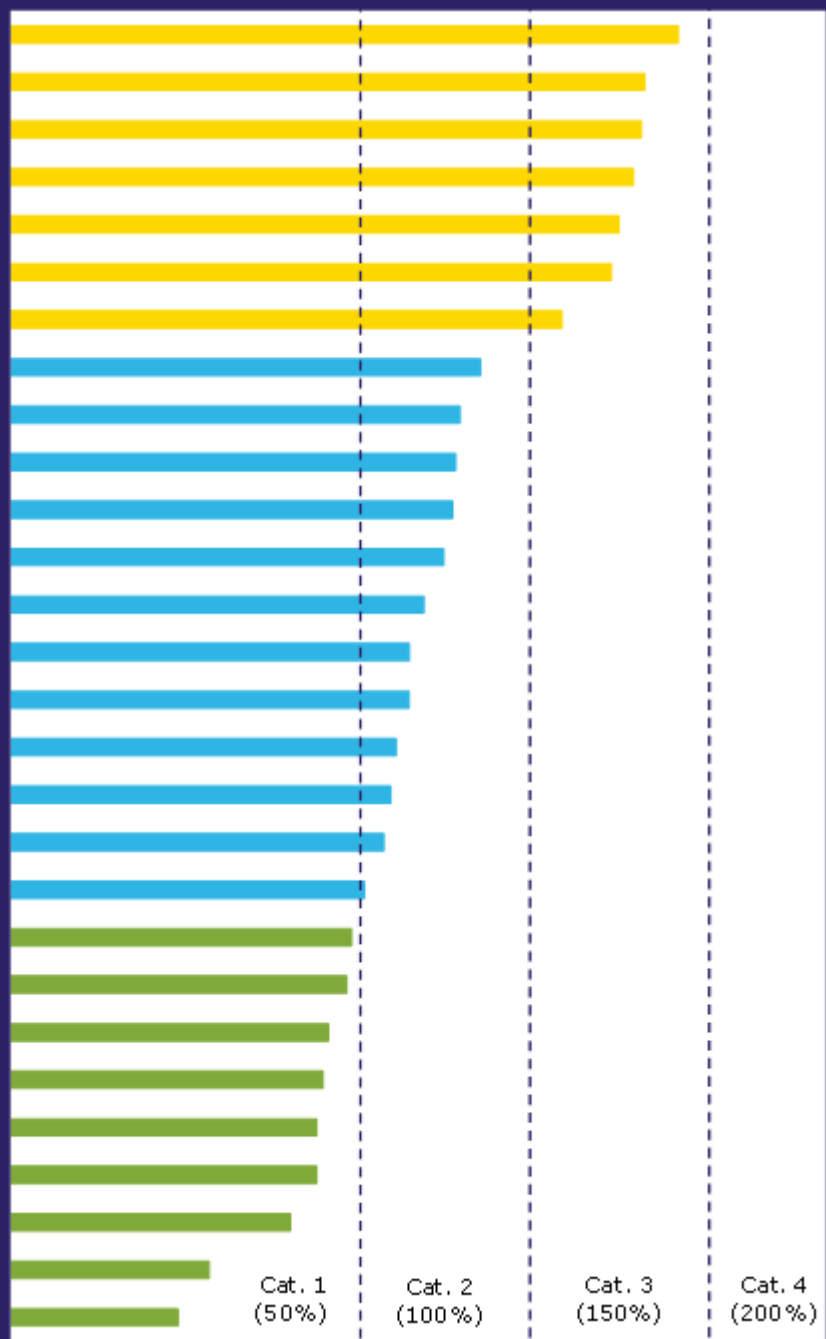
1) De risico-indicator wordt binnen deze grenzen genormaliseerd. De ondergrens staat gelijk aan 0 (lage risicoscore), de bovengrens gelijk aan 1 (hoge risicoscore). Daartussen kent de indicatorscore een glijdende schaal.

Annex II – Indeling en ontwikkeling risicoscores

Risico-indeling

Grafiek – Huidige risico-indeling conform risicomethodiek

Risicoscores en -indeling gebaseerd op gegevens per K2 2020

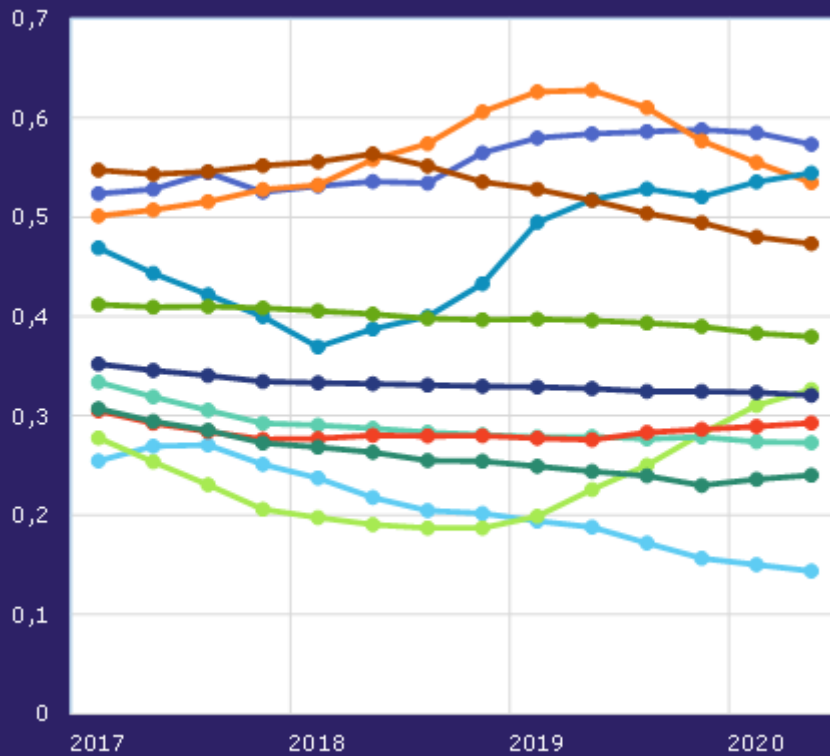

Toelichting: De staven tonen voor iedere bank de risicoscore onder de huidige methodiek. De berekening is gebaseerd op gegevens per juni 2020 voor alle 28 banken met meer dan 30 miljoen euro aan gegarandeerde deposito's.

Ontwikkeling risicoscores

Grafiek – Ontwikkeling risicoscore voor 11 geselecteerde banken

Risicoscore per kwartaal over periode K1 2017 – K2 2020

Toelichting:

- De grafiek toont de ontwikkeling van de risicoscore voor 11 geselecteerde banken. De selectie van banken heeft een illustratief doel, om een beeld te geven hoe risicoscore zich heeft ontwikkeld voor verschillende groepen banken.
- Er zijn verschillende ontwikkelingen zichtbaar. Enkele banken zetten in deze periode van 3,5 jaar een relatief stabiele risicoscore neer met een licht aflopen verloop. Andere banken realiseren een substantiële daling of stijging. Bij sommige banken vertoont de risicoscore een golvend patroon.
- Bij sommige banken heeft een relatief kleine daling van de risicoscore geleid tot indeling in een lagere risicocategorie.